

Tuchtrecht voor banken: opmaat voor (meer) claims?

Bankiers waren al onderworpen aan allerlei bestuursrechtelijke regels (met name de Wet op het financiële toezicht), het strafrecht en het civiele recht, maar sinds 1 april 2015 is daar het tuchtrecht bijgekomen. Bankmedewerkers – zo'n 90.000 kenen we er in Nederland – zullen (overigens net als andere medewerkers in de financiële sector met klantcontact) een bankierseed moeten afleggen. Al werkzame bankiers moeten de bankierseed uiterlijk op 31 maart 2016 hebben afgelegd. Voor medewerkers die na 1 april 2015 in dienst treden bij een bank, moet dat binnen drie maanden na indiensttreding gebeuren.

Handel je na het afleggen van de bankierseed in strijd met de door de Nederlandse Vereniging van Banken uitgewerkte gedragsregels, dan kun je door een ieder voor de tuchtrechter worden gesleept. De gedachte bij de bankierseed en dat tuchtrecht is dat ze de kwaliteit en integriteit van de bancaire sector zullen bevorderen. Of zoals DNB dat omschrijft: “Deze *nieuwe moreel-ethische verklaring heeft ten doel om beleidsbepalers zich nog eens extra bewust te laten zijn van de maatschappelijke verantwoordelijkheden die zij dragen uit hoofde van hun functie in de financiële sector.*”

Eén ding is echter zeker. Klagers malen niet om de “maatschappelijke verantwoordelijkheden” van de bankier, maar om het handelen (of nalaten) van de bankier in een individueel geval. Tuchtrecht in andere professionele omgevingen (bijv. accountancy, notariaat en advocatuur) leert dat een tuchtklacht vaak de opmaat is van een schadeclaim. Naast het verzamelen van informatie, is de gedachte dat een gegrond verklaarde tuchtklacht ook wel zal leiden tot een toegewezen schadeclaim. Wat volgens vaste jurisprudentie niet zonder meer het geval is. Maar ontegenzeggelijk hechten civiele rechters vaak belang aan het gespecialiseerde tuchtrechtelijke oordeel.

Maar of dat hier gebeurd is zeer de vraag. Er is namelijk een groot verschil met bestaande tuchtprocedures: er is een drempel. Het Dutch Securities Institute (DSI). DSI moet beoordelen of een tuchtklacht in behandeling wordt genomen. Zo ja, dan neemt DSI de behandeling over van de oorspronkelijke klager. Ik vind dat een bijzonder ongelukkige keuze. Het betekent een beoordeling voor de beoordeling. Hoe doe je dat zonder inhoudelijk voorafgaand debat of feitenonderzoek (daartoe heeft DSI bevoegdheden)? En hoe zit het met de capaciteit van DSI voor grote hoeveelheden tuchtklachten of feitenonderzoeken?

Al met al ben ik zolang er geen vrije toegang is tot de tuchtrechter sceptisch over het belang en de effectiviteit van het bancaire tuchtrecht. Een gemiste kans.

Blog geschreven door: **William Schonewille**
(william.schonewille@barentskrans.nl); www.barentskrans.nl